

RIRAGA PAAWORO ROJANKINATZINIRI KARAASHIYAJATZI

¹⁻² Nokoyi nowethatemi noyemijantzinkarite tsikarika pikanta pijeeki janta Karaashiyaki. Naaka jakaa Paaworo jankinatzimirori iroka. Tee naaka rotyaanantane wo atziri, tee ikantana atziri: “Pikenkithatakoteri Jesoshi”, inta otyaantakinari rirotaki Jesokirishito, nokenkithatakaapiintziriri atziri. Eejatzi Ashitariri rotyaanantakina: riraga piriinterir. Nokaateeyakirini jakaa aapatziyariripaeni, notyaanteeyakimironi iroka jankinarentsi eerokapaeni.

³ Nokantapiintziri Pawa Tajorentsi: “Pineshironkaeyerini karaashiyajatzi, pijeekekakagaeyerini kameetha”; eejatzi rirori nokantapiintziri Awinkatharite Jesokirishito.

⁴ Tema rirotaki shineta shiteencha paerani ikentakotanteetakariri, rootaki ikowakaakiriri Pawa Tajorentsi. Tee akameethawitani, rootaki ikentakowenantakaeri, rowawijaakoeyanteerini, maawaeni: eero akimitagaa paerani.

⁵ Thame añaaperotaperoeyerini Tajorentsi akan-teetatyeyaaani. Aritaki okantyaari.

Ijeeki apaani owawijaakotantatsiri: riraga Jesokirishito

⁶⁻⁷ Nokenkithashiryaakotakimi, tsikarika pikanteeyakarini. Riyoyaayitakimini Tajorentsi, rootaki ineshironkatantakimiri Jesokirishito.

Apatziro irira rirotaki owawijaakotzimiri. Rooma eeroka paapatziyakari irira. Omaanta iroñaaka netakoperotakimi, intsipaete pipeyakotakiro iroka niyotaawitakimiri. Paapatziyimaetakari paashinipaeni janta, ikompitakagaeyakimironi. Ikowaki rantakagaeyemironimi paashini eejatzi, ikantawitzimi: “Eero imatziro Jesokirishito rowawijaakotemi apaniroeni, inta eejatzi pimonkaatero rametayitarini joriyyopaeni”. Omaanta kyaaryo nokamanteeyawitakimini tsika pikantyaaka pawijakotanteeyari. Eerorka paapatziyana, eero pawijakotee.

⁸ Omaanta aririka naaka nopaashiniteromi iroka nokamantzitakimiri, okameethatemi rowashironkaenami Tajorentsi, rotyaantenami paamariki kaari tsiwakanitatsini. Eejatzi ikimitya riraga ronampiri Tajorentsi, aririka ipaashiniteromi, okameethatemi eejatzi rowashironkagaeyerinimi Tajorentsi.

⁹ Aritaki nokamantzitakimi, iroñaaka napiiteemiro: eenitatsirika paashiniteroni nokamantzitakimiri, aritaki rowashironkaakiri Tajorentsi.

¹⁰ ¿Ninka nokowakiri nokimoshiryaaakayeri? ¿Rioma atziripaeni? Kaari, tema rirotaki Tajorentsi. ¿Rioma atziri nokowaki niweshiryaaakayaari? Kaari. Nokowakirikami niweshiryaaakayaari atziri, tekatsi nokantyaami nantenrimi Jesokirishito.

¹¹ Iroñaaka, noyemijantzinkarite, piyoteeyakini nokamanteeyakimini tsika akanteeyari awijakoeyantyaarini. Tee riro atziri ashityaawoni iñaani kameethatatsiri.

¹² Kaari atziri iyotakaanawori iroka, tee riro iyotaanawori atziri, inta Jesokirishito iyotakaana-wori maawaeni. Thame aapatziyawo apatziro iroka.

Tsika ikantaka Paaworo ipeyantaari rotyaan-tanewo Jesoshi

¹³⁻¹⁴ Piyoteeyakini tsika nokantawitani paerani: naaka joriiyo, nanaakoeyakirini maawaeni noshiramparinkaki: nomonkaataperotawitawoni maawaeni rametapiinteyarini nojoriiyotzinkaritepaeni. Kyaaryo, nomataperotawitawoni maawaeni rameteeyarini nochariniiteni paerani, rootaki nokijantawitaririni maawaeni ameenteeyaririni Jesoshi. Najaryaagaeyawitakarini. Nokowawitani nookakagaeyerinimi ameenteeyaririni rirori.

¹⁵ Omaanta paerani, tekirani nokoñaatapaakin, riyotzitakinani Tajorentsi. Ineshironkatzitakinani, rootaki riyoyaantaanari rowawijaakotaana.

¹⁶ Riyotakaakinari itomi, rootaki niyotantariri tsika ikanta. Eeroka kaari nojoriiyotzinkarite, omaanta ikowakaakina nokamanteeyanteemirini tsika ikanteeyakaerini rowawi-jaakotanteeyakaerini. Tee nojampitashitari paashinipaeni atziri: “¿Oetaka nokamanteriri atziri?”

¹⁷ Tema rotyaanakina Tajorentsi rirotaki irira nokenkithatakotziri. Tee niyaatzi Jerojareeki nojampiteri paashini rotyaannewo Jesoshi: ritakari rotyaanakiri riraga Tajorentsi, inta niyaataki Araawyaki. Roojatzi nopyianaa ejatzi Tamaashikoki.

¹⁸ Ari 3 ojarentsi nojeekanaki, roojatzi niyaatanaki Jerojareeki, noñaantapaakariri Peetero. Okaataki kitejiri 15 nojeekimotapaakir.

¹⁹ Eejatzi noñaakiri Jantyaako, riraga rirentzi Awinkatharite. Tee noñiiri paashinipaeni rotyaantanewo Jesoshi.

²⁰ Iñaakina Tajorentsi, riyotaki tee notheeya. Kyaaryootaki iroka nojankinatakimir.

²¹ Roojatzi nokinayitanakini janta iipatsitekinta shiiryajatzipaeni eejatzi shiriishiyajatzipaeni.

²² Tekirani riyoteeyanani riraga aapatziyariri Jesokirishito janta Joreeyaki,

²³ omaanta ikemakotashitakina naapatziyari Jesokirishito. Ikanteeyakini: “Ikijeeyawiteeni maawaeni, ikowawitani ipakaakaerimi raapatziyakarira Jesoshi omaanta iroñaaka ikamanteeyeerini atziri: ‘Paapatziyeeyarini Jesokirishito’ ”.

²⁴ Riweshiryaawentakina maawaeni aapatziyariri janta, ikanteeyini: “Tema ikameethatzi Tajorentsi, rowawijaakotakiri Paaworo”.

2

Ipiyanaa eejatzi Paaworo Jerojareeki

¹ Ari awijanaki okaataki 14 ojarentsi, roojatzi nopyiantanaa eejatzi Jerojareeki. Notsipatanakari Werenawee eejatzi naaneeri riraga Teeto.

² Tekatsi kaemakaantenani; omaanta riyotakaakina Tajorentsi okameethatzi niyatenta. Nitakawo tee niyaatashiiyirini maawaeni aapatziyaripaeni Jesoshi janta, inta niyaatashiiyakirini riraga jewawentziriri

ayemijantzinkarite. Nokantziri: “Nokamantaperotakiri paashinijatzitatsiri atziripaeni: ‘Riotaki Jesoshi apatziro imatakiro rowawijaakotee’”. Nojampiteeyirini: “¿Okameethatzima iroka nokamantapiinteeeyiririni riroripaeni? ¿Natsipetashitawoma?” Ikanteeyanani: “Jee, kameetha; tee patsipetashitawo”.

³ Eejatzi Teeto, omawitya kaari joriyo, tee ikanteeyerini: “Pitononatyapishiramparitantari”.

⁴ Omaanta ijeki paashinipaeni joriyo kantawitachari: “Naaka piyemijantzinkarite”, omaanta kaari. Tee raapatziyaperotari Jesokirishito. Ikenkithashiryaaawita: “Kameetha Jesoshi, omaanta okameethaperotzi eejatzi amonkaateeyeroni rameteeyarini achariniiteni”. Itsipateeyakarini aapatziyariri Jesoshi tsikarikapaeni iñaaperotzirinta Tajorentsi. Omaanta ro itsipatantakariri, ikowaki riyyote nomonkaateeyironirika rameteeyarini ajoriyyotzinkaritepaeni, ikowaeyawitani itotonatakagaeyaarinimi. Tee riyyotzi awijakoeyakaeni maaawaeni aapatziyariri Jesokirishito, tee romperateeyeeni Jesokirishito amateeyeroni rameteeyakarini joriyyopaeni.

⁵ Omaanta naaka, tee inimotana. Tee naapatziyakoneentari eechonkiini ikantziri. Nokowaperoeyakini piyotaperotero apatziro riraga Jesoshi riotaki owawijaakotantsiri.

⁶ Pamine, riraga jewawentziriri aapatziyariri Jesoshi riotaki paerani riyyotaanewo Jesoshi, itsipatapiintari. Rootaki riroripaeni iyoteemiri iroñaka iñaaperotantakariri. Omaanta riraga jewawentziriri aapatziyariripaeni Jesoshi

tee inimotziri okaatzi riyotaantziri riraga joriyyopaeni, inta inimotakiri niyotaantziri naaka. Rooma nokenkithawaetakaantakitariri, tekatsi paashini ikantawakinari. Tee ikantana: “Ipeyeeyani paashinijatzitatsiri atziri joriyyo rawijakotanteeyari”.

⁷ Tekatsi romperatena, omaanta ikantaki: “Kyaaryo, rotyaantakiri Tajorentsi Paaworo ikenkithatakaeri paashinijatzitatsiri atziri, ikamanteeeyirini tsika ikantyaaka rawijakotanteeyaari. Ikimitaaka rotyaantakiri Peetero ikamanteeeyirini ajoriyyotzinkaritepero aari”.

⁸ Kyaaryo, riraga Tajorentsi imatakaakiri Peetero ikenkithatakagaeyirini ijoriyyotzinkaritepaeni. Omaanta naakakya, imatakaakina nokenkithatakagaeyirini paashinijatzitatsiri atziri.

⁹ Ñaakiro, reewatakaantzi Jantyaako, Peetero eejatzi Jowa. Ari riyoteeyakini rirori itajonkakowentaana Tajorentsi. Iñaaperoeyawakinani, eejatzi iñaaperoeyawakirini Werenawee; ikanteeyakinani: “Kyaaryo, akimitawakagaeyakan. Okimitaka nokenkithatakagaeyirini naari ajoriyyotzinkarite, piyaateeyeni eeroka pikenkithatakagaeyerini paashinijatzitatsiri atziri”.

¹⁰ Apatziro eejatzi ikantakina: “Pikamintha-gaeyerini owashironkaenkari”. Tema aritaki nametakawo nokaminthaapiintziri.

¹¹ Ikanta ipokantakari Peetero Antyokiiyaki, eeniro ikompitakawo, rootaki nokanantakariri. Iroñaaka nokamantemiro tsika okantari.

¹² Rareetantapaakari rirori, rowakotapiintawitakari kaari joriiyotatsi, rootaki rowantakariri riraga kaari rowayitani joriiyo. Okameethataki iroka, omaanta roojatzi rareeteeyantapaakani rotyaantanewo Jantyaako. Riraga Peetero ithaawantakari riraga kantatsiri okameethatzi amonkaateeyeroni rojankinarini Moeseeshi owawijaakotanteeri, rootaki itsiparyaantanakariri riraga rowakoeyawitakarinira. Omaanta iroka rantakiri, tee okameethatzi.

¹³ Roojatzi iňaakoeyakirini riraga paashinipaeni joriiyo rantakiri Peetero eejatzi ikimitteeyananakani: itsiparyaanteeyananakaririni iyemijantzinkarite, ipashiwentakagaeyakarini itsipateeyaneeyarini. Riyotakagaeyawitakarini paashinipaeni ayemijantzinkarite tee okameethatzi riraga joriiyopaeni rakiyoteri paashinijatzitsiri atziri, eejatzi ikimiteeyakarini Werenawee.

¹⁴ Noňaantapaakariri naaka Peetero eejatzi paashini joriiyopaeni tee itsipateeyarini paashinijatzitsiri atziri, niyotaki tee imonkaatziro iroka kyaaryootatsiri akamanteeyiririni atziri: “Rowawijaakotashiteeyeeni apatziro Jesokirishito, tee ikanteeyeeni amonkaatero rametayitarini ajoriiyotzinkarite awijakotantyaari”. Roojatzi ipiyoteeyantakarini maawaenai ameenteeyaririni Jesoshi, nokantzimotakiri irira riraga Peetero: “Tema eeroka joriiyo, omaanta chapinki tee pikimitaperotari

ajoriiyotzinkaritepero, inta pikimitakari paashinijatzitatsiri atziri. Piyotaki apatziro Jesoshi rowawijaakotakimi; omaanta iroñaaka tee powanaawo maawaeni owanawontsi ikimitaga kaari joriiyotatsi rowayitawoni maawaeni; inta powakawo rametayitarini achariniiteni. Kimitaka pikenkithashiryaakagaeyakarini tee riro Jesoshi apatziro rowawijaakotantzi. Pikenkithashiryaakagaeyakarini okameethatzi eejatzi imonkaatero maawaeni rametayitarini joriiyopaeni. Tee okameethatzi iroka.

¹⁵ Pamine, aakataki joriiyo, ashi oyiro ajoriiyoeiyini. Tee akimitari paashinijatzitatsiri atziri: tee riyoteeyirini paerani riraga Tajorentsi.

¹⁶ Riraga joriiyotatsiri ikantawita: ‘Aririka amonkaateeyeroni maawaeni rametayitarini ajoriiyotzinkaritepaeni, ari iñaaperotee Tajorentsi akameethatzi’. Omaanta ayotakiro kaari iroka, inta iñaaperotanteeri akameethatzi aririka ameenteeyari Jesokirishito, eero ikenkithashiryaawo eejatzi kaari kameethatatsi anteeeyakirini. Tema aaka ameenteeyakarini Jesoshi, aapatziyakari, rootaki iñaaperoeyantakaerini Tajorentsi akameethatzi, ikimitakaantakae tee anteeeyironi kaari kameethatatsi. Tee ikenkithashiriilo amonkaatakirorika rametayitarini ajoriiyotzinkarite. Tee iñaaperotashitari ikameethatzi riraga monkaateeyerorinimi maawaeni rametayitarini achariniiteni”. Rootaki nokantakiriri Peetero eejatzi maawaeni nojoriiyotzinkarite. Kyaaryo, aririka amonkaatawityaaawomi rametayitarini ajoriiyotzinkarite, eero omatee owawijaakotee.

Apatziro rowawijaakotantzi Jesoshi.

Eero owawijaakotee rojankinarini Moeseeshi

17 Pamine, ɿiitaka ameenanteeyakaririni Jesokirishito? Tema akowaki rowameethashire-teeyeeni, rootaki apakaantawori akowawitari amonkaateromi rametayitarini achariniiteni rootaki awijakotanteeyaari. Rootakima ɿrantakagaeyakaerini Jesokirishito kaari kameethatatsi? Kaari, tee rantakagaero.

18 Kyaaryo apakaantawori amonkaatawityaarimi rametayitarini achariniiteni, tee antziro kaari kameethatatsi. Omaanta nokantemirikami iroñaaka: “Thame amonkaatero rametayitarini achariniiteni owawijaakotanteeri”, tema nantakiro kaari kameethatatsi nopakaantawitawori nomonkaatawityaarimi rametayitarini achariniiteni.

19 Ñaakiro, nomonkaatakirkorikami rowaga ametayitarini aaka joriiyopaeni achariniiteni niyotanaki tee okameethatzi nameenteeyawo roori iñaaperotanteenari naari Tajorentsi nokameethatzi. Rootaki nopakaantaawori, inta iroñaaka nameentaari apatziro Jesokirishito.

20 Ikentakotaka Jesokirishito koroshiki, ikamaki. Iroñaaka kimiwitaka notsipatakari naari koroshiki, nokamaki. Kyaaryo, eenirona nañi, omaanta tee naaka añaashitachani apaniroeni, omaanta kijokiro rowana Jesokirishito. Iroñaaka tee nantziro nokowakaari naari, inta nantziro ikowakaakinari Jesoshi. Rivotaki Itomi Tajorentsi naapatziyakari. Inintashireperotakina, eejatzi ikamawentakina.

21 Tee ratsipetashitawo Tajorentsi ineshironkaeyakaeni. Omaanta, pikenkithashiryaaakari aririka pimonkaateeyakironimi rametayitarini nojoriiyotzinkarite ari pawijakoeyakini. Pameentakyaaworkami rowaga rametayitarini tekatsi pikantyaami paapatziyari Jesokirishito. Eerorikami paapatziyari, tema ratsipetashitakawo ikamawenteeyakimini.

3

Aririka aapatziaari Jesoshi, tema akithaatako-takawo Ishire

1 Iroñaaka, karaashiyajatzi, tee añiro piyotan-tari. ¿Ninkama amatawiteeyimirini? Paerani nokamanteeyakimini ikentakotawenteeyakaeni Jesokirishito rowawijaakotantakaeri. Piyotaper-oeyawitakawoni, iroñaaka pikompitanaawo.

2 Apaani nojampiteeyemini: rowaga Ishire Tajorentsi, ¿iitaka ikithatakaantakimirori? ¿Rootakima pimonkaateeyantakaworini rametayitarini nojoriiyotzinkarite ikithaatakaan-takimirori? Kaari. Tema ro ikithaatakaan-takimirori paapatziyakawo nokamantzitakimiri. Tema pameentakari Jesokirishito.

3 Paapatziyantakariri paerani, ¿tsika pikantakari pawijakoeyanteeyarini? Tema ro Ishire Tajorentsi. ¿litateetaka jaga pikowantakari iroñaaka pimonkaateeyeroni rametayitarini nojoriiyotzinkarite? ¿Arima omatakagaeyakimini ikowakagaeyakimirini Tajorentsi? Eero.

4 Osheki pikemaatsitawentakari Jesokirishito. ¿Patsipetashitawoma?

⁵ Pamine: tema rotyaantakimiro Tajorentsi Ishire. Tema itajonkakowentapiintakimi. ¿litaka itajonkakowenantakimiri? ¿Rooma pimonkaatapiintakiro rametayitarini nojoriiyotzinkarite? Kaari. Tema pameentakari, rootaki itajonkakowenantakimiri.

Rameentakari Awaraama Tajorentsi, rootaki iñaaperotantakariri ikameethatzi

⁶ Tema eejatzi pikimitakari Awaraamani. Rameentakawoni paeraniperoroña maawaeni ikantakiriri Tajorentsi, rootaki iñaaperotantakariri ikameethatzi, kimiwitaka tee rantziro kaari kameethatatsi.

⁷ Iroñaaka ¿ninka sheninkaperotaariri Awaraamani? Tema riraga kimitaperotaariri: riraga ameentaperotariri Tajorentsi.

⁸ Paeraniperoroña ikenkithashiryaakotzitakarini aririka paashinijatzitatsiri atziri rameenteeyaari, aritaki iñaaperotakiri Tajorentsi rirori ikameethatzi. Rootaki ikamantzitakaririni iroka kameethatatsiri: “Eeroka pamitakotena iinja notajonkakowenanteeyaaririni jeekaeyatsirini maawaeni kipatskipaeni. Iinja rirotaki pisheninkani owawijaakotantatsiri”.

⁹ Aritaki ikanta, itajonkakowentteeyakirini maawaeni ameenteeyakaririni Jesokirishito, ikimitakaanteeyakarini Awaraama rameentakari Tajorentsi.

¹⁰ Rootaki ayotantawori iroka: maawaeni kowatsiri imonkaateeyeronimi maawaeni rojankinatakirini Moeseeshi rawijakotanteeyarimi, aritaki ikantakotzitakarini Tajorentsi paerani. Rooma rootaki ikantakotzitantakaririni: tekatsi

materoni imonkaatero, rootaki rowashironkaanteeyaririni, rotyaanteeyerini paamariki kaari tsiwakanitatsini. Ñaakiro, okantzi Iwaperite Tajorentsi: “Rowashironkaeyerini Tajorentsi riraga kaari monkaataperotapiinteeeyirorini maawaeni rojankinayitzirini Moeseeshi”.

¹¹ Ñaakiro, tekatsi akantero amonkaateeeyeroni maawaeni rowaga jankinarentsi. Rootaki kaari iñaaperotanteeyeerini Tajorentsi akameethatz, omaanta ikantakae irira: “Aririka pameenteena, ari noñaaperoeyakimini pikameethatz, roojatzi pikanteetatyeyaaani pañagaeyaneeni”.

¹² Eejatzi rowaga rojankinarini Moeseeshi tee iyotagaeyeen ameenteeyari Tajorentsi awijakotanteeyari, apatziro rowaga iyotagaeyakaeni akantatyeyaaani amonkaataperoteromi maawaeni okantayiteerini, awijakotanteeyaaari.

Rantakaeniri Jesokirishito

¹³ Kyaaryo rowawijaakotakae Jesokirishito rootaki kaari rowashironkaantee Tajorentsi omawitya tee amonkaatawitawo rojankinarini Moeseeshi. Omaanta Tajorentsi rowashironkaantakari antani Jesoshi janta koroshiki ikamawentakae aaka rowawijaakotantakaeri. Tema okantzitani Iwaperite Tajorentsi: “Riraga kentakotachani inchatoki, rowashironkaanteetakari rantani. Ari ikantakaantziro pinkathari”.

¹⁴ Ari ikamawenteeyakaeni Jesokirishito riraga icharineeten Awaraamani. Ikamawenteeyakaeni maawaeni joriyyotatsiri eejatzi kaari joriyyotatsi, rowawijaakoeyantaaririni

maawaeni ameenteeyaririni. Eejatzi Ishire Tajorentsi, tema akithaatzitakari maawaeni ameenteeyaririni Jesokirishito. Rootaki ikashiyakaetakaririni Awaraamani paerani.

Ikashiyakaetakarini Tajorentsi Awaraamani

¹⁵ Pikenkithashireero, noyemijantzinkarite, iroka ameteeyakarini. Aririka akowaki akashiyakaeri ajoriiyotzinkarite aperi oetarikapaeni, ojankinateniri akashiyakaakiriri, riyoperotantyaawori. Eejatzi ojankinatero awaero. Tekatsikya paashini ikantya atziri rowashiñeero iwaero, eero imatziro ramatawiteri riraga akashiyakaakariri oetarikapaeni.

¹⁶ Eejatzi riraga Tajorentsi, ikantziri Awaraama: “Aririka paapatziyena ari nowawijaakoteemi”. Eejatzi ikantakiri: “Notyaanteri picharineteeyaari iinja, rowawi-jaakoeyeerini maawaeni ameenteeyaaaririni”. Pamine, tee ikantzirini: “Notyaanteeyerini osheki owawijaakoeyemini”. ¡Eero! Irira ikenkithatakotakiri apaniroeni icharineteeyari paata owawijaakotantatsini: riraga Jesokirishito.

¹⁷ Ñaakiro, ikantakirini Tajorentsi Awaraama paeraniperoroña. Ikanantakaririni, tekirani ojeekeni rojankinarini Moeseeshi. Ari okaataki ojarentsi 430, roojatzi rojankinataktakari Tajorentsi Moeseeshi. Tee ipaashinitziro iroka ikamantzitakaririni riraga Awaraama, tee ramatawitziri.

¹⁸ Arirkami imonkaateromi Awaraama rojankinarini Moeseeshi, rootaki rowawijaakotantakyaaririmi Tajorentsi, eeromi ikashiyakayirimi rowawijaakoterimi. Omaanta

rirotaki kowashitacha rowawijaakotashitari. Tee ro rowawijaakotantakariri Tajorentsi Awaraama imonkaatakiro rojankinarini Moeseeshi. Rooma tekatsi.

¹⁹ ¿Oetaka ojeekantakari rojankinarini Moeseeshi? Iyotakagaeyakaeni eeniro antani, rootaki akowaeyantakarini owawijaakoeyeeni. Ipokaki Rotyaantanewo Tajorentsi, iroñaaka tee akowaero rojankinarini Moeseeshi. Tema rirotaki Jesokirishito icharineni Awaraama: riraga ikamantzitarini paerani Tajorentsi: “Notyaantemiri iinja owawijaakotemini”. Eejatzi nokamantemiro iroka: riraga Tajorentsi ikantziri ronampiri: “Pikamanteri Moeseeshi noñaani”. Ari ikantakiri. Roojatzi riraga Moeseeshi ikamanteeeyakirini atziripaeni iñaani Tajorentsi.

²⁰ Omaantakya ikenkithatakaaperotakiri Tajorentsi Awaraama, tekatsi kamanterini. Apatziro ikamantakiri apaniroeni.

²¹ Paerani ikantziri Tajorentsi Awaraama: “Aririka paapatziyena, aritaki nowawi-jaakotakimi”. Roojatzi rojankinatakaeri Moeseeshi, otzimantakari rojankinari. ¿Inashitama iroka rojankinatakaakiriri Moeseeshi? Teewee. Iroñaaka ayoteeyini tee owawijaakoeyeeni rojankinarini Moeseeshi, tekatsi okantee owameethashireperoeyeeni rootaki kaari imatantawori Tajorentsi iñaaperotee akameethatzi.

²² Omaanta iyotakagaeyakaeni rowaga rojankinarini Moeseeshi eeniro antanipaeni maawaeni. Tee amateeeyironi ikowakaakaeri Tajorentsi. Omaanta eeniro ikanteeyakaerini

maawaeni aaka aapatziyariri: rootaki akowantari ameenteeyaari Jesokirishito, aritaki rowawijaakoeyakaeni.

²³ Paerani, osheki omperateeyawitakaeni rojankinarini Moeseeshi, okimitakari waairiya, aririka romonkyaagakae omonkyaagamentotsiki. Okimitakaantakae okempoyeeyakaeni roojatzi ipokanteeyaari riraga aapatziyeyarini.

²⁴ Eejatzi rojankinarini Moeseeshi oshiyaaakari iyotaantatsiri: iyotagaeyakaeni eeniro antani, akowanteeyakarini ameenteeyaaarini Jesokirishito, rowameethashiryaanteeri, iñaakae akameethatzi, ikimitaakaantee tee antziro kaari kameethatatsi.

²⁵ Iroñaaka ayoteeyakirini Jesokirishito, ameen-takari. Aritapaaki. Tee okempoyee iroñaaka ro-jankinarini Moeseeshi: tema monkaataka.

Aakapaeni aapatziyariri, akimiteeyakarini Awaraamani

²⁶ Ameenteeyakarini Jesokirishito, rootaki itominanteeyakaerini Tajorentsi.

²⁷ Pamine, eejatzi akaawoshitakotawentari Tajorentsi riyoteeyantakaerini atziri ameen-takari Jesokirishito, eejatzi ashenkateeyakarini Tajorentsi.

²⁸ Iroñaaka akaateeyakirini joriyyotatsiri, kaari joriyyotatsi, eejatzi akaateeyakirini pimantaari, kaari pimantacha, shirampari, tsinani, maawaeni: amonkaatawakagaeyakaní ameenteeyakarini Jesokirishito.

²⁹ Eejatzi okimitaka, aririka ashenkateeyakyaarini Jesokirishito, eejatzi ashenkateeyakyaarini Awaraamani. Tema Jesokirishito

rirotaki icharineni. Paerani riraga Tajorentsi ikashiyakaayitakarini itajonkakowenteeeyakaeni aaka, ikimitaakirira itajonkakowentakiri Awaraamani.

4

Tsika akantawitani paerani, tekirani ipokini Jesokirishito

¹ Piyotakotziri rametayitakarini ashaagantachari. Eeniro itomi, ikowaki iperi maawaeni rashitayitarini. Eejatzi ikantziri isheninka: “Aririka nokamaki paata, pikempoyaawakiniri notyomyaaniki maawaeni nashitayitarini. Aririka rantarite, ari pipaeri maawaeni”. Ikamantakari iriri, iroñaaka rirotaki ashitanawori itomi maawaeni, omaanta eeniro reentsitzi, ari ikimitakotawitakari omperanarentsi.

² Eenitatsi kempoyiriri, eejatzi kempoiiniriri rashitayitarini. Aririka omonkaatapaeya ikantakiriri iririni, aritaki ishinetagaeri ragaero rashaagawo.

³ Aritaki akimitawitani paerani aari, tekirani ipokini Jesokirishito. Okempoyaawiteeni rojankinarini Moeseeshi, iyotagaeyawiteeni antapiinteeyironi pomeentsitayitacharini. Akemijantashitayitawoni ikantayitzirini atziri, rootaki omperateeyantakaerini oshiyakari omperanarentsi ikemijantaperotapiintziri omperatariri.

⁴ Roojatzi areetantapaaka kitejiri riyoyaantakawori Tajorentsi omonkaaperotantakari ikantzitakarini rirori, rootaki rotyaanantakaririni itomi, ikoñaatantapaakawo tsinani, joriyyo rinawita-

paaka. Otzimatyē ikemijantaperotapaakiro rirori rojankinarini Moeseeshi.

⁵ Rootaki rotyaanantakariri Pawa Itomi ikamawentakae rapaatawentakaero riraā eero omperatanee rojankinarini Moeseeshi. Akimiwitarini pimantaari, omaanta rowawijaakoeyakaeni, rootaki iroñaaka itomintaperoeyantakaerini Tajorentsi.

⁶ Rootaki ayotantariri aakateeyakini itomipaeni, aritaki ikanta Tajorentsi eejatzi Itomi rotyaanteeyakaeroni Ishire okithaatakaakae. Rootaki iroñaaka akanteeyantaaririni: “Eeroka Pawa”.

⁷ Tee aakapaeni iroñaaka pimantaari, inta iroñaaka aakateeyakini itomipaeni Tajorentsi. Ineshironkaeyakaeni, eeniro ikashiyakagaeyakaerini maawaeni.

Aririka apomeentsiwentyaawo rojankinatziniriri Moeseeshi, akimitakari pimantaari

⁸ Paerani, eerokapaeni tee piyoteeyawitarini Tajorentsipero, piitajorentsiteeyawitarini riwetsikanipaeni atziri, rootaki omperatan-teeyawitakimirini. Omaanta tekatsi okanteyya otajorentsite.

⁹ Omaanta iroñaaka piyoteeyakirini Tajorentsipero, eejatzi riyotaperotakimi eerori, reentsiteteeyakimini. Eejatzi iñaaoperotakimi pikameethatzi. ¿Itaka pikowaeyantakarini pikimiteeya paerani? ¿Eniro pikenkithashiryaa kawo okameethatzi pimonkaateromi rametayitarini joriyyopaeni aritaki owameethashire takimi? ¿Itaka

paapatziyashitantlyaariri kaari tajorentsitsati? Eero imatziro rowawijaakotemi. ¿Pikowakima pikimiteeya eejatzi pimantaari?

¹⁰ Eerokapaeni rirotaki paashinijatzitatsiri atziri omaanta pikimitaari joriiyopaeni: pinashitaakaapiintayitawoni kitejiripaeni, kashiripaeni, ojarentsipaeni, oetarikapaeni. Ro pinashitakaapiintayitantaworini piitashitawitaka ari rowameethatakimimi.

¹¹ Osheki nokantashiryaka iroñaaka. ¿Natsipetashitakawoma nopomeentsitawentakimi niyotagaeyawitakimini?

¹² Iroñaaka, noyemijantzinkarite, osheki nokowaperotakaakimikya pikimiteeyenani: eero pipomeentsitawentaawo rojankinarini Moeseeshi. Tema nookaero naari, iroñaaka nokimiteeyeemini eerori, tee pipomeentsitawentawoni paerani, tee piyotawitawoni. Niyaatashitantakitzimiri paerani, tee pitheenkaeyawakinani inta paakameethateeyawakinani.

¹³ Eejatzi piyoteeyakini nokamanan-tapaakimirini tsika pikantyaaka pawijakontanyaari, omawitya noshipetawathawitya naaka.

¹⁴ Pipinkimatawakinarikami no-shipetawathawaetantarini. Rooma tee pipinkimatawakina, kameethapero paakameethaperotawakina kimitaka riro paakameethaperotawaki ronampiri Tajorentsi, eejatzi kimitaka riro paakameethaperotawaki Jesokirishito.

¹⁵ Omaanta iroñaaka pitheenkimatakina.

Pipeyakotakiro paerani pikimoshirewentawakina. Nokamantakoeyakimini paerani pikaminthaaperoeyakinani. Nokantemirikami: "Pipenawo poki", ari pipakinawomi, aririka pimateromi. Niyatki osheki pinintaperoeyakanani.

¹⁶ Ari piyotaki kyaaryooperotaki iroka nokenkithatakagaeyakimirini. Inta eekiro nokenkithatakagaeyanakitziimironi iroka kyaaryooperotatsiri, ¿iroñaakama pikijantenawo?

¹⁷ Kyaaryo: ikowaki riweshiryaakayemi riraga amatawitzimiri, omaanta eero ramitakoperotzimi. Ikowaki pitheenkayenani naari, paapatziyantyaariri rirori.

¹⁸ Pamine, nokowaki naaka namitakoperotemi maawaeni kitejiri: aririka notsipatemi, eejatzi aririka notsiparyaaaneemi, nokowaki niyotaakotemiri Jesoshi, eejatzi nokowaki namitakotemi.

¹⁹ Nokimiteeyakimini eeroka neentsite. Okimitaganki tsinani aririka okoñaawanite otomi, osheki okemaatsiperotanakawo katsiri. Ari okimitzimowitakina naari, oshekiperokokemaatsitawenteeeyakimini najankanekira, roojatzi pameentaperotantakyaariri apatziro Jesokirishito, maawaeni pajankaneki.

²⁰ Nokowaperotawitakaroña nojeeki-motanakimimi, kameetha nokenkithatakanneemimi. Tee niyatkatzimi oetarika nokantemiri ojeekantanakyaari piyoperotantyaari.

Iroñaaka nokenkithatakotero Akaara eejatzi Jaara

21 Aririka piitawitaka pimonkaatakiro rojankinarini Moeseeshi pawijakotanteeyari, pikamantena: ¿piyotaperotziroma okantziri rojankinarini?

22 Okantzti eenitatsi Awaraama itomi apite. Apaani ashi omperanawo iina ramanantziro. Riraga paashini ashi iinapero, tee ramanantziro irowa.

23 Riraga otomi omperanawo ikimitaperoyeyakarini paashinipaeni eentsipaeni. Omaanta inashita rirotaki otomi iinapero. Ikantzitakawoni Tajorentsi: “Aritaki itzimaki pitomi paata”. Ari monkaataka ikantakirori, tzimaki iroñaaka.

24-25 Eeniro oshiyakaawentakiri iroka tsinani apite. Owaero omperanawo Akaara. Oshiyakaawentakiri roori pomeentsiwentawori rojankinarini Moeseeshi. Rojankinatakiro irira ikantakiriri Tajorentsi janta tonkaariki jeekatsiri janta Araawyaki, oetachari Shinayii. Otomi rowaga omperanawo, ikimitakawo riniro: rirotaki omperanari rirori, eeniro omperatariri. Eejatzi oshiyakaawentakiri omperanawo joriiyopaeni jeekayitatsirini iroñaaka Jerojareeki: ratsipetashitakawo ipomeentsiwenteeyakawoni rojankinarini Moeseeshi, maawaeni.

26 Omaanta eeniro paashini tsinani, rowaga Jaara iinapero Awaraama. Okimitakawo aniro. Oshiyakaawentakiri roori jeekayitatsini iinja paashiniki Jerojaree, jeekatsiri iroñaaka janta jenokinta. Aakateeyakini jeekatsini iinja janta, anampiteeyawoni. Tee aakapaeni omperanawo; tee apomeentsiwentawo rojankinarini Moeseeshi; eero apomeentsiperowentawo.

27 Rootaki rojankinatakotakirini Iseeyashi:

“Pijeekashitawitaka omaanta piweshiryaanakya. Tekira itzimi pitomi, omaanta pikimoshireperotanaki, roshekiperotanaki pijaripaeni, eero roshekiperotzi ojaripaeni omperatzimiri”.

²⁸ Iroñaaka, noyemijantzinkarite, aaka ashenkateeyakarini Jesokirishito riraga icharineni iinja Ijaaka, riraga itomi ikashiyakaakariri Tajorentsi Awaraama. Rootaki acharineteeyantakaririni eejatzi ikashiyakagaeyakaerini rirori.

²⁹ Paerani, otomi omperanawo ikijapiintakiri rirentzi: riraga Ijaaka otomi Jaara iinapero Awaraama. Riraga Ijaaka rirotaki ikashiyakaakiri Tajorentsi. Iroñaaka eejatzi okimitaaka, riraga kowatsiri amonkaateeyeroni rojankinarini Moeseeshi ikijapiinteeeyakaeni aari: tema aakateeyakini ameentakariri Jesoshi riraga icharineeteni Awaraama.

³⁰ Eeniro iroka okantziri rojankinatziniri Moeseeshi: “Ikantziri Tajorentsi Awaraama: ‘Potyaanteero rowaga pomperanawo eejatzi otomi. Riraga otomi, eero ikimitaperotari otomi piinapero. Riraga Ijaaka rashitaperoteeyawo maawaeni jeekimoteeyimirini’ ”.

³¹ Ñaakiro, noyemijantzinkarite, iñaaperotakae Tajorentsi rootaki tee ajawoteeyawoni rowaga omperanawo. Roori oshiyakaawentakiro rojankinarini Moeseeshi; rootaki kaari apomeentsi-wenantawo rojankinarini Moeseeshi. Omaantakya ojaripaeni rowaga Jaara rirotaki ikashiyakagaeyakiririni Tajorentsi Awaraama. Iroñaaka akimiteeyakarini riroripaeni rootaki ashenkateeyantaririni icharineteeyarini Awaraama: ri-

raga Jesokirishito.

5

Piyoyagaantya: teerika inimotzimi pipeyeeyaa joriyo, ari paapatziyari Jesokirishito

¹ Tema paerani rowawijaakotakae Jesokirishito, rootaki iroñaaka okameethatantari oyaataperooyerini. Tee ikoyi akimiteeyari pimantaari. Eero pikoyi romperateetemi pantayiteroni oetarikapaeni pawijakotanteeyari.

² Pikemijantaperotena. Naakatakikya naaka kamantzimirori iroka. Aririka pitotonatakaantya pishiramparitantari, ¿piitzima ari owawijaakotakimi? Eero, patsipetashitakawo pitotonatakaanta. Apatziro pameentaperotyaari Jesokirishito, pawijakotantyaari.

³ Nokamanteemi eejatzi: aririka pitotonatakaantya pawijakotanteeyari, okameethatzi pimonkaateeyeronimi maawaeni rojankinarini Moeseeshi, pithotyeero maawaeni. Eerrika pimonkaateeyironi maawaeni, eero pawijakotzi.

⁴ Aririka pikoyi pimonkaateeyeroni rojankinarini Moeseeshi iñaaperotantemiri Tajorentsi, tee pikoyi ineshironkatemi. Pitheenkakiri Jesokirishito.

⁵ Omaanta naaka naapatziyari irira noyaataperoeyakirinikya. Niyotaki eerokapaeni tee kijokiro powaeyirini rirori. Omaanta aririka ashinetero Ishire Tajorentsi iyotagaeyeenii aapatziyari Jesoshi, ayoteeyakini imonkaatero riraga Tajorentsi maawaeni ikantakaeri. Aritakikya ayoteeyakini rowameethataperoeyeeni.

6 Aririka akempiyaaminthatakyaaari Jesokirishito, ayoperotaki eero rojampitee Iriri: “¿Pitotonatama?” Eero ikenkithashiryaaakotee. Omaanta ikenkithashiryaaakotakae aririka ameentaperotakyaarikya Itomi aritaki anintaperoyerakirini paashinipaeni atziri. Rootaki ikowakaakaeri Tajorentsi.

7 Paerani kameetha paapatziyeeyawitarini. Paapatziyaperoteeyawitakawoni kyaaryootayitatsirini. ¿Ninkama ookakaakimirori paapatziyawitakari?

8 Tee rookakaemiro Tajorentsi. Rirotaki kowakaakimirori poyaatero kyaaryooperotatsiri.

9 Aririka owetsikya paa ari owaetakya tapiyakaawori apatziro owaetakya eechonkiini, othotyaanakiro maawaeni otsichaagantakawo. Eejatzi okimita roori, paapatziyakowitzakarira eechonkiini ikantziri amatawitantatsiri, ari ikenkithashiryaaanakyaami atziri eekiro piyaatanakityeemi pameñaaperotanakyaawomi. Roojatzi pimataperotanteeyaami pipaashiniperoteero oetarika pikenkithashiryaaayityaarini.

10 Omaanta naaka nameentakari Tajorentsi, niyotaki ikenkithashiryaaakaaperoeyemini, eekiro piyaatataye pikimiteeyantenarini. Omaanta iinja rowashironkaeri Tajorentsi, riraga kowatsiri ikompitakaayitemironi, omawitya rirorika atziri jewatatsiri.

11 Noyemijantzinkaritepaeni, eenitatsi theeyakotakinari ikantakotakina nokamantziri atziri imonkaatero rojankinarini Moeseeshi. Nokantemirikami: “Pitotonatya pawijakotanteeyaarini”, eero nokamantzimimi: “Ikamawen-

takae Rotyaantanewo Tajorentsi koroshiki rowawijaakoeyakaeni". Roojatzi eeromi iki-janami joriyyopaeni. Ikijaneenantakinawo osheki nokenkithatakotakirira Jesoshi ikamawentakae koroshiki omaanta rametayitarini nochariniiteni eero apomeentsitawentawo.

¹² Eenitatsi riraga kantawitzimiri pitotonaty, osheki roñaashirenkakina. Nokenkithashiryaaawita naari rirotaki oeyoyeroni iyatharekitho, aririka iyoteemi tee okameethatzikantzimiri.

Aririka pinintaperotawakagaeyani, ari monkaataka

¹³ Iroñaaka, noyemijantzinkarite, nokamantemi. Ikowayitakimini Tajorentsi rowawijaakoeyemini, tee ikowaperotakayimi pipomeentsiwentyaawo rojankinarini Moeseeshi. Rowawijaakoeyakimini, omaanta tee ishinetzimi pantero oetarika kaari kameethatayitatsini pikoyiri eeroka. Ikowaki pinintaperotawakagaeyaani maawaeni, ejatzi pikaminthaawakagaeyaani.

¹⁴ Eeniro iroka rojankinatzirini Moeseeshi: "Kimitaka eeroka pikaminthagaatya apaniroeni, ejatzi pikimiteeyerini paashinipaeni, pikaminthaaperooyerini, pinintaperooyerini". Aririka amateeyakironi iroka; kameetha. Monkaataka.

¹⁵ Noshiyakaawentemiro iroka: aririka pikijawakagaeyaani, pikantzimatakiririka paashini atziri pitheeyakotyaaririka kimitaka patsikawakagaeyatyaaani, ejatzi pitzimpithaawakagaeyaani. Kyaaryoowa, pithonkawakagaeyanikarira:

pookakaawakagaeyaawoni paapatziyarira
Jesoshi.

Akowaeyawitarini aari, eejatzi okowaka-gaeyakaerini Ishire Tajorentsi

¹⁶ Nokamantaperotemi: pikantero Ishire Tajorentsi iyoteeyemini oetarikapaeni panteri eejatzi pimonkaaperotero maawaeni. Eerokya pantero kaari kameethatatsi pikowaeyawitarini eerori.

¹⁷ Eenitatsi kaari kameethatatsi pikowaeyirini panteeyerini eerori, eejatzi eenitatsi okowakaawitakimi Ishire Tajorentsi antakayemi. Tee omonkaatawakagaeyani. Inashitayitakani, rootaki kaari pimateeyantawoni pantero kameethatayitatsirini okowakaawitakimi Ishire.

¹⁸ Aririka aapatziyawo Ishire Tajorentsi oetarika antakagaeri, eero akenkithashiriilo amonkaatero rojankinarini Moeseeshi.

¹⁹ Ayoteeyakironi kaari kameethatatsi rantapiinteeeyirini kaari aapatziyaperotawori Ishire Tajorentsi, shirampari iñaaminthatziro kaari rayi, oñaaminthatziri tsinani kaari ayi, rantaminthatawakagaeyani: ranteeeyakironiwee, tee ipashiwentakaaneetawo.

²⁰ Eejatzi iitajorentsitashitayitakawoni oetarikapaeni, imatsitantzi, roonawakaeyakani, ikijathatawakagaeyakani, raamaakotawakaeyani, intsipaete ikijeeyani, ininatawakaeyani, riyoshiiteeyani tee ikoyi itsipateeyarini paashinipaeni, apatziro itsipateeyarini oshiyariri.

21 Eejatzi iñaa wenatzitay itakarini rowaagawo paashinipaeni atziri, ishinkiteeyani, osheki rowaperoteeyani, eejatzi maawaeni paashinipaeni kimitayitaworini. Paerani nokamanantzimiri: “Kyaaryoowa. Aririka pantapiintero maawaeni irokapaeni, eero pimatziro piyaatee janta reewaperowenantzinta Tajorentsi”. Iroñaaka napiiteemiro: “Kyaaryoowa. Piyaateekari paamariki kaari tsiwakanitatsini”.

22 Omaanta aapatziyaantakawori Ishire Tajorentsi rootaki anteeeyantakaworini inashitacharipaeni: tema iyoteeyakaeni anintashireperotawakagaeyakani; aki-moshireeyakini; eero akenkithashiryaapiinta-neero oetarikapaeni tema aritaki itsipaperotakae Tajorentsi; eero ajamashiryaashitari; kaari aki-jathatantawakaantya; akaminthawakaeyakani; akameethataki, eero amatawitantzi,

23 kaari akantakaaperotantya, aa-maakowentyaawo awatha aaka apaniroeni eero antayitzironi kaari kameethatatsi akowawitari anterimi. Tema inimotakiri rojankinarini Moeseeshi maawaeni iroka.

24 Riraga kentakoeyacharini koroshiki ikamaeyakini, tekatsi rantee eejatzi. Aapatziyan-takariri Jesokirishito, kimitaka ari akaatakiri akentakotaka, kamakae; tekatsi akanteeya akowaeyeeni anteero kaari kameethatatsi.

Eenitatsi iroka paashini riyotaayitziririni Paa-woro

²⁵ Omaanta okimitzimotakae owañaagae eejatzi Ishire Tajorentsi, iyotakagaeyakaeni. Thame anteeyeroni oetarikapaeni iyotagaeyeerini.

²⁶ Eero akantakaaperota, eero akijaneentziri paashinipaeni, eero akowashiriitziri rashitayitarini rashি rirori.

6

¹ Noyemijantzinkaritepaeni, aririka piñeeri piyemijantzinkarite rantziro kaari kameethatatsi, pikantero Ishire Tajorentsi iyoteemi pikaminthaantyaariri. Kyaaryoowa, pikijirikari, eentsikiroeni pikanteri piki-jakaarikari. Kyaaryoowa pantzirokari eerori kaari kameethatatsi.

² Pikaminthaawakagaeyani eejatzi pamitakotawakagaeyani. Aririka pantero iroka, aritaki pimonkaatakiro okaatzi riyotaakiri Jesokirishito.

³ Eenitatsirika ashinka kantakaaperotachari, ramatawitashitaka apaniroeni. Tee ikameethatzi rirori.

⁴ Pikenkithashiryaakotya: piyotantyaari okameethatzirika pantayitzirini. Aririka okameethatzzi pantayitzirini, pikimoshiryaanaki. Eero pikantakaaperota, eero pitheenkiri paashinipaeni,

⁵ tema eenitatsi anteeyirini maawaeni.

⁶ Okameethatzzi apagaanteeyerini okaatzi tzimimoteeri riraga yotagaeyeerorini iñaani Tajorentsi eero okoetyeemotantariri rirori. Tee akoyi ikoetyaayiteroni oetarikapaeni.

⁷ Kyaaryoowa, eero pamatawiteeyaani eeroka, tee ikowakagae Tajorentsi atheenkayeyerini. Noshiyakaawentemiro: oetarikapaeni apankitayitzirini, aayiteeroni okithokipaeni roori. Rooma atheenkakiririka Tajorentsi, eero raanee jenokinta.

⁸ Oshiyakawo iroka aririka antapiintero kaari kameethatatsi akowaeyawitarini, ari aate pamariki kaari tsiwakanitatsini. Aririka antapiintero okowakaakaeri Ishire Tajorentsi, ari akan-teetatyeyeaani ajeeke jenokinta.

⁹ Eero apakayiro antapiintero oetarika okowakaakaeri Ishire Tajorentsi, rooma ari ipineeyakaeni iinja Tajorentsi.

¹⁰ Ari thame akaminthagaeyerini paashinipaeni atziri, eekiro aatatye akaminthaaperoeyerini ayemijantzinkaritepaeni.

Ari riweyaakiro rojankinari

¹¹ Piñaakiro, antawo nojankinatakiro naaka iroka.

¹² Riraga kowawitachari itotonatero ishiramparitantari, ikowaki riraga ijoriyyotzinkarite iñaaperoeyerini. Tee ikowaperotzi ikijeeyerini. Ikantemimi: “Ikamawentakimi Jesokirishito koroshiki rowawijaakoeyeemini”, ari ikijeeyerinimi ijoriyyotzinkarite.

¹³ Maawaeni riraga totonatachari tee imonkaatzironi rojankinarini Moeseeshi, omaanta ikowawitaka pitotonatyaa erori ikantakaaperotantyaariri. Ikantakaaperowentemimi, ikanterimi ijoriyyotzinkarite: “Ñaakiro, nototonatakaakari. Ikemijanteeyakinani”.

¹⁴ Omaanta tee okameethatzi nokantakaaperotya naaka, omaanta nokowaki niweshiryaawentyaari riraga Awinkatharite Jesokirishito, riraga kentakowentakaerori kaari kameethatatsi antziri.

¹⁵ Eero rawijakotashita maawaeni totonatachari, eejatzi eero rawijakotashita kaari totonatacha. Omaanta aririka ipaashinitakaagae Tajorentsi aapatziyanteeyaririni Jesokirishito, ari owawijaakoteeya.

¹⁶ Aririka pikemijantaperotakiro iroka, ari isheninkatakimi Tajorentsi, eejatzi nokowaki kameetha ijekakayemi, eejatzi nokowaki ineshironkatemi eerokapaeni eejatzi nojoriiyotzinkaritepaeni, riraga aapatziyariri Jesoshi.

¹⁷ Iroñaaka roojatzi paata tee nokoyi noke-makoteemi eejatzi pookaero kyaaryooperotatsiri. Naaka antawaetziniriri Jesoshi, rootaki ikijantakinari theenkantatsiri, rootaki nopirotantayitakarini nowathakipaeni.

¹⁸ Iroñaaka, noyemijantzinkarite, nokowaki ineshironkaeyeemi eejatzi Awinkatharite Jesokirishito. Tema aritaki ikantapiinteeeyemini.

Ari okaatzi.

Naaka jankinatzimirori iroka:

Paaworo

**Iwaperite tajorentsi ikenkithatakoetziri
awinkatharite Jesokirishito: owakirari
inimotakiri tajorentsi**
**New Testament in Ashéninka Pajonal (PE:cjo:Ashéninka
Pajonal)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ashéninka Pajonal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ashéninka Pajonal [cjo], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ashéninka Pajonal

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

97defb47-361b-545a-898b-173aeaa61806